

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรการวิจัยในครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 231 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 49 คน รวม 280 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยในครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 คน และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเป็นชั้นภูมิตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

2.2 สุ่มผู้บริหารแต่ละประเภทเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร โรงเรียน โดยการสุ่มผู้บริหาร จากกลุ่มขนาดขนาด โรงเรียนตามสัดส่วนของประชากรซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏในตาราง

3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	รองผู้อำนวยการ	ผู้อำนวยการ	รองผู้อำนวยการ	ผู้อำนวยการ
โรงเรียนขนาดเล็ก	-	77	=	45
โรงเรียนขนาดกลาง	39	149	22	86
โรงเรียนขนาดใหญ่	10	5	6	3
รวม	49	231	28	134
รวมทั้งสิ้น	280		162	

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยนำแนวคำถามมาจากกรอบแนวคิดตามขอบข่ายการบริหารงานบุคคลภายใต้ขอบข่ายภารกิจ 5 ด้าน กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 51) ได้แก่การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการวินัยและการรักษาวินัยการออกจากราชการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานและขนาดของโรงเรียน มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

5 หมายความว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายความว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

3 หมายความว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายความว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

1 หมายความว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน

2. สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบรายละเอียดของข้อคำถามด้านภาษาและความถูกต้อง นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ แล้วนำแบบสอบถามดังกล่าวมาตรวจสอบความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

2.1 นายวิชัย ชาญประ โคน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลบ้านสะเดา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) สาขาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร

2.2 นายพัฒน์ นพตสูง ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดแจ้ง (คุรุราษฎร์บำรุง) วิทยฐานะชำนาญการพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) สาขาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานบุคคล

2.3 นายประพันธ์ กิรัมย์ ตำแหน่งครู โรงเรียนบ้านปะทิววิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 วิทยฐานะชำนาญการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (กศ.ม)
สาขาการวัดผลทางการศึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

2.4 นายเจมวิทช์ เครือคำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสายโท 9 วิทยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานบุคคล

2.5 นายมนตรีพิทย์ งานเชิง ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์
 ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
 การศึกษา คุรุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ
 ด้านวัดผลและประเมินผล

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบความสอดคล้อง
 ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4. นำแบบสอบถามจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญตามข้อ 3 มาคำนวณค่าดัชนี
 ความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 - 1.00

5. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามแบบคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข ไปทดลองใช้ (Try – out) กับผู้บริหาร โรงเรียน
 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

6. หาอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีการทดสอบ
 ค่าที (t- test) ที่ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 หรือ แบบสอบถามมีค่า t ตั้งแต่ 1.830 ถึง 4.870

7. นำแบบสอบถามที่มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ในข้อ 6 นำมาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ
 แบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค
 (Cronbach, 1984 ; อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ. 2549 : 14) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8831

8. นำแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์ตามข้อ 7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
 เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ
 รองผู้อำนวยการและผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
 เขต 2 จำนวน 162 คน โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

2. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองให้ได้แบบสอบถามครบ ร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ และนำข้อมูลที่ได้มา ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย

2. ข้อมูลแบบสอบถามการศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยของคำตอบโดยอาศัยแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับคือระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด บุญชม ศรีสะอาด.(2545 : 65) ซึ่งแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติค่าที (t - test)

4. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และการทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

5. ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ ร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 304)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 R แทน ผลรวมของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ของครอนบาค Cronbach

$$\alpha = \frac{K}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
 K แทน จำนวนข้อ
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1. ร้อยละ ใช้สูตร บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคน

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 106 - 108)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนในแต่ละคน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนในแต่ละคนยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2.4 สถิติการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มี
ความแปรปรวนของกลุ่มแตกต่างกัน ใช้สูตร บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 113-118)

สูตรที่ใช้คำนวณ

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจง

แบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

\bar{X}_1 \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2 + \left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}$$

2.5 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ที่มีความแปรปรวนทางเดียว F-test (One - way ANOVA) บุญชม ศรีสะอาด. (2545 : 19) และหากพบว่ามี ความแตกต่างระหว่างกลุ่มให้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายคู่ (Pair Wise Comparisons) ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วจะใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ้ ใช้สูตรดังนี้

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*) (MS_{within}) (2/N)}$$

เมื่อ K แทน จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง

F^* แทน ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)

MS_{within} แทน ค่า Square Group ที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ ความแปรปรวน

N แทน ค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด